

LEIDING VAN VIA2018 MOET VLIEGENDE START MAKEN

SMEETS EN WEVERS WILLEN HANDEN VRIJ VOOR BIDBOOK

CHAPEAU! CULTUUR

vóór de beslissing in beeld gekomen. Kennelijk was uit de sollicitatierondes niet de gewenste kandidaat naar voren gekomen. Daarop hebben ze mij gevraagd. Ik heb niet meteen ja gezegd. Ik wilde zekerheid hebben van Gemeente en Provincie dat het project ook daadwerkelijk op het gewenste niveau ondersteund zou worden. Anders moest ik gaan trekken aan een dood paard, daar had ik geen zin in."

Ging het puur om het gewenste budget?

Smeets: „Nee, belangrijk vind ik ook dat Guido als artistiek leider onafhankelijk moet kunnen werken ten opzichte van de politiek en de Raad van Toezicht. Dat was een lastig traject. Maar ze hebben ons beloofd dat die eigen positie gerespecteerd wordt. Het tweede was natuurlijk het geld. Ik wilde een bodem hebben die iets voorstelt, kijkend naar wat steden als Lille en Essen gedaan hebben. De provincie Limburg en de gemeente Maastricht hebben nu aangegeven dat een bodem van veertig miljoen euro mogelijk moet zijn. Uiteindelijk willen we naar tachtig miljoen, daar waar bijvoorbeeld Brabantstad op honderd miljoen rekent."

Hoe belangrijk kan 2018 worden voor Maastricht en de regio?

Wevers: „In '92 werd het Verdrag van Maastricht getekend, in 2018 zijn we net een kwart eeuw verder. Dat verdrag heeft veel voor Maastricht betekend, nu nog. Culturele Hoofdstad kan weer zo'n krachtige impuls geven."

Er zullen mensen zijn – ook in de politiek – die zich afvragen wat het nut is van al die investeringen?

Smeets: „Maastricht heeft gekozen om kennisstad, woonstad en cultuurstad te zijn. De samenwerking tussen universiteit, academisch ziekenhuis, Provincie en bedrijfsleven

moet de kurk van de economie worden. Maar dan moet je aantrekkelijk zijn voor kennisswerkers. Alle onderzoeken tonen aan dat je dan vooral veel cultuur moet kunnen bieden. Een stad waar je alleen goed kunt eten en winkelen, dat is te weinig."

Wevers: „Het voorbeeld van Lille is veelzeggend. Het was een arme stad zonder zelfvertrouwen. Nu is dat heel anders, door Culturele Hoofdstad en door de TGV. Zij zijn een van de eersten geweest die in Europa die cultuur op de kaart hebben gezet. Cultuur kan een motor zijn, het cement om een samenleving te binden. Als je daar op bezuinigt, dan bezuinigt je op de toekomst van het hele gebied en op de toekomst van onze kinderen."

Smeets: „Kijk naar Metz, wat het nieuwe museum Centre Pompidou voor een impuls geeft aan die stad. Frankrijk blijft volop investeren in cultuur, dat zou een goed voorbeeld zijn voor Nederland."

Maastricht krijgt zware concurrentie van Den Haag, Utrecht, de Brabant-steden. Is onze enige extra troef de grensoverschrijdende aanpak?

Smeets: „We zijn een Nederlandse kandidaat. Die Nederlandse dimensie is voor Nederland veel belangrijker dan de internationale dimensie. Van de andere kant zijn het straks zeven internationale en zes Nederlandse juryleden. Daar hebben we vertrouwen in."

Hoe gaat het bidbook er in grote lijnen uitzien?

Wevers: „We werken vanuit vier thema's: het ontwikkelen van fysieke verbindingen binnen de Euregio, denk dan vooral aan een beter openbaar vervoer. Verder werken aan nieuwe vormen van stedelijkheid. Een architect als Jo Coenen heeft het over 'Bandstad', Wiel Arets noemt het 'Zuidstad'. We hebben hier geen miljoenensteden, maar wel een aparte stedelijke kwaliteit, die we moeten verbinden. Een derde thema is het ontwikkelen van nieuwe vormen van representatie. Vooral hoe je het publiek zo dicht mogelijk bij die cultuur krijgt. En het vierde thema is de betekenis van Eu-

GUIDO WEVERS: 'WE GAAN DE PARTNERS IN DE EUREGIO VERLEIDEN'

ropa. We hebben hier zoveel verschillende culturen bij elkaar, op welke manier kunnen wij van betekenis voor Europa zijn? Hoe kunnen we zorgen voor een Europese context, op de lokale schaal van de volkscultuur, van het amateurveld tot aan de hogere kunsten?"

Smeets: „We moeten ook opletten met die elf steden en provincies die deelnemen aan ons project. Dat niet iedere keer wordt gekken met de vraag What's in for me? Het gaat juist om de meewaarde. Niet een normaal programma bij ons neerleggen, maar een programma met meerwaarde door samenwerking. Ook hun programma moet op Europa gericht zijn. We kijken bijvoorbeeld naar de top van de moderne dans, die moet hier te zien zijn. Marres is bezig met kunstverzamelaars. Leg een verbinding met de kunstbeurs TEFAF. De positie van de particuliere verzamelaar is dan heel interessant. Als je in Venetië kijkt wat de invloed is van de twee particuliere musea, die is immens. Maar we willen bijvoorbeeld ook een soort vergelijkend warenonderzoek doen naar popmuziek voor de jeugd. Talentontwikkeling is heel belangrijk."

Wevers: „Het gaat erom dat al die culturele instellingen, gezelschappen, orkesten enzovoorts, niet gewoon hun ding bij ons komen

doen, maar samen met ons naar een nieuwe invulling zoeken. Vooral samen, over de grenzen heen. Neem de opera. Je hebt drie opera huizen hier. Als je die in het kader van Via2018 kunt laten samenwerken, dan ontstaat er een nieuwe dimensie zoals in Brussel is gebeurd in De Munt."

Willen al die gezelschappen in instellingen in de Euregio die samenwerking wel?

Wevers: „We zullen ze moeten verleiden en enthousiasmeren."

Smeets: „Dat kan meteen ook leiden tot laagdrempeligheid, dat iedereen mag meedoen. Juist die samenwerking tussen amateurkunst en professionele kunst, die moeten we op Europees niveau gaan neerzetten."

Wevers: „Diverse projecten zijn nu in januari al gestart. Een schoolproject, een serie korte films van Stijn Meuris, het benutten van Luik als filmstad, mode in de Euregio, enzovoorts. We zijn volop bezig."

Voor een televisieversie van dit interview, ga naar www.L1.nl, naar het programma Chapeau! Cultuur.

VLAK VOOR KERSTMIS GING DAN TOCH DE KOGEL DOOR DE KERK. DE RAAD VAN TOEZICHT ONDER LEIDING VAN DR. JÜRGEN LINDEN KREEG UITEINDELIJK DE BENOEMING ROND VAN DE TWEEHOOFDIGE LEIDING VAN VIA2018, HET BUREAU DAT DE KANDIDATUUR VAN MAASTRICHT TOT CULTURELE HOOFDSTAD VAN EUROPA IN 2018 MOET VOORBEREIDEN. DE AFTREDENDE CEO VAN VESTEDA, HUUB SMEETS, EN VOORMALIG THEATERDIRECTEUR GUIDO WEVERS GAAN ZORGEN DAT HET BIDBOOK OP TIJD KLAAR IS. SMEETS ALS BESTUURSVOORZITTER, WEVERS ALS ARTISTIEK DIRECTEUR. HUN PLANNEN ZIJN AMBITIEUS.

TEKST: JO CORTENRAEDT FOTOGRAFIE: SERGÉ TECHNAU

Gaan jullie de deadline halen van 2012?

Guido Wevers: „We zijn wel aan het werk gebleven. Ik heb niet achterover geleund. Binnen een jaar willen we rond zijn. En dat gaan we halen."

Huub Smeets: „Het is te lang onzichtbaar gebleven wat Guido allemaal aan het doen was, omdat hij niets naar buiten kon communiceren voordat de benoeming rond was. Dat was voor hem frustrerend. Maar door zijn voorbereidend werk kunnen we nu wel een heftige start gaan maken. Niet alleen qua snelheid maar vooral ook waar we mee komen. Tegenover het culturele veld heb ik gesproken over geloof, hoop en liefde. Het geloof in eigen kunnen was een beetje weggezakt. Ondanks de landelijke bezuinigingen op cultuur is er

door de kandidatuur van Maastricht toch een momentum ontstaan van meer cultureel bewustzijn. Hopelijk wordt de cultuur als sector daardoor wat bezuinigingen betreft zo veel mogelijk ontzien."

Waarom duurde het eigenlijk zo lang, vooral om een algemeen directeur te vinden?

Smeets: „Ik ben pas de laatste vijf weken

HUUB SMEETS: 'IK HEB EEN FINANCIËLE BODEM GEËIST'

